Dosarul nr. 21r-23/25 (1-24038716-02-21r-03012025)

D E C I Z I E

11 martie 2026 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Centru

Având în componența sa:

Președintele ședinței, judecător Eugeniu Beșelea

judecători Andrei Cazacicov și Vitalie Budeci

a judecat, fără prezența părților, în ordine de recurs, recursul directorului Penitenciarului nr. 12-Bender, Sainsus Oleg, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 17 decembrie 2024, privind examinarea plângerii condamnatului Abramovici Nichita, împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie, care

conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

C O N S T A T Ă:

1. La data de 01.10.2024, în adresa Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender a parvenit plângerea condamnatului Abramovici Nichita împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

2. Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 17 decembrie 2024 a fost admisă parțial plângerea condamnatului Abramovici Nichita împotriva administraţiei Penitenciarului nr. 13 Chișinău, Penitenciarului nr. 8 Bender și Penitenciarului nr. 12 Bender referitor la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat deținerea lui Abramovici Nichita în Penitenciarul nr. 13 Chișinău în perioada 24 mai 2024 – 23 august 2024, în total 91 zile, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului și a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat deținerea lui Abramovici Nichita în Penitenciarul nr. 8 Bender în perioada 20 ianuarie 2024 – 24 mai 2024, în total 125 de zile, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului și a libertăţilor fundamentale.

S-a redus în total cu 42 de zile pedeapsa condamnatului Abramovici Nichita pentru perioada detenției în Penitenciarul nr. 8 Bender și Penitenciarul nr. 13

Chișinău, în calitate de condamnat, în total 216 de zile, în condițiile art. 473[4] alin. (4) Cod de procedură penală, cu calcularea a 2 zile de reducere pentru 10 zile de detenţie.

S-a acordat condamnatului Abramovici Nichita pentru perioada de 6 zile, în care s-a aflat în Penitenciarul nr. 13 Chișinău și Penitenciarul nr. 8 Bender, despăgubire în sumă de 600 (șase sute) lei, și anume, câte două unități convenționale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al R. Moldova.

S-a respins plângerea condamnatului Abramovici Nichita împotriva Penitenciarului nr. 13 Chișinău și Penitenciarul nr. 8 Bender (pentru perioada până la 19 ianuarie 2024), ca inadmisibilă.

S-a respins plângerea condamnatului Abramovici Nichita împotriva Penitenciarul nr. 12 Bender, pentru perioada 23 august 2024 – 17 decembrie 2024, ca neîntemeiată.

3. Nefiind de-acord cu încheierea respectivă, directorul Penitenciarului nr. 12-Bender, Sainsus Oleg, a depus recurs **nemotivat** prin care solicită admiterea cererii de recurs, casarea încheierii cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care plângerea condamnatului să fie respinsă.

4. Potrivit prevederilor art.447 alin.(1) și (2) Codul de procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.* Părțile au fost înștiințate legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (unu) zile înainte de data ședinței de judecată. Careva referințe nu au fost depuse de către părți.

5. Examinând materialele cauzei în raport cu argumentele din recurs, Colegiul penal ajunge la concluzie că recursul urmează a fi respins ca fiind nefondat, cu menținerea încheierii primei instanțe, ca fiind legală și întemeiată, din următoarele considerente.

Conform art. 449 alin.(l) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

Conform art.469 alin. (1) pct. 17[1]) din Codul de procedură penală, la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume: **constatarea condiţiilor de detenţie a condamnaţilor**.

Potrivit art. 473[3] alin. (2) Codul de procedură penală, sarcina probațiunii

lipsei de încălcare a condițiilor de detenție şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare.

Potrivit art. 473[2] alin. (3) Cod de procedură penală, condamnaţii care au fost deţinuţi cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statului de a asigura condiţiile de detenţie, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

Potrivit art. 473[4] alin. (4) Codul de procedură penală, în cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art. 473[2] alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. Instanţa de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat. (5) În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473[2] alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei în condiţiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privinţa perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului, din contul bugetului de stat, a sumei băneşti în mărime de până la 2 unităţi convenţionale pentru fiecare zi de detenţie în condiţii precare, precum şi a costurilor şi cheltuielilor aferente.

Potrivit materialelor cauzei, se constată că, Abramovici Nichita a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Anenii Noi din 09 martie 2023, în baza art. 217[1] alin. (3) lit. b), b[1]), f) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsă în mărime de 2 ani și 2 luni închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o activitate farmaceutică cu utilizarea substanțelor psihotrope sau analoagelor lor pe un termen de 3 ani.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2023, s-a respins ca nefondat apelul avocatului și sentința a fost menținută fără modificări.

Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 12 august 2024, Abramovici Nichita a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin.(3) lit. b), 84 alin.(2), (4) din Codul penal, pentru concurs de infracțiuni și pentru cumul parțial a pedepselor s-a stabilit pedeapsă definitivă de 11 ani 1 lună închisoare în penitenciar de tip închis.

Potrivit încheierii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 19 ianuarie 2024, s-a admis plângerea condamnatului Abramovici Nichita împotriva administraţiei Penitenciarului nr.13-Chișinău și Penitenciarului nr.8-Bender, referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din

Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale. S-a constatat faptul că, Abramovici Nichita a fost deținut în perioadele 19.12.2022 - 13.01.2023 (25 zile), 10.03.2023 - 11.08.2023 (154 zile) în Penitenciarul nr.13-Chișinău, 11.08.2023 - 19.01.2024 (161 zile) în Penitenciarul nr.8-Bender, în total 340 (trei sute patruzeci) zile, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Termenul pedepsei stabilită lui Abramovici Nichita, s-a redus cu 68 (șaizeci și opt) zile, pentru perioada totală de 340 zile în care condamnatul s-a aflat în detenție în penitenciarele vizate, cu calcularea a 2 (două) zile de reducere pentru 10 (zece) zile de detenție

Astfel, instanța de judecată a respins ca inadmisibilă plângerea condamnatului Abramovici Nichita împotriva Penitenciarului nr. 13 Chișinău și Penitenciarul nr. 8 Bender (pentru perioada până la 19 ianuarie 2024).

Potrivit materialelor cauzei, se constată că, Abramovici Nichita s-a deținut în Penitenciarul nr. 8 Bender în perioada 20 ianuarie 2024 – 24 mai 2024, în total 125 de zile, în Penitenciarul nr. 13 Chișinău în perioada 24 mai 2024 – 23 august 2024, în total 91 zile.

Se apreciază că, odată ce, în rezultatul multiplelor vizite de monitorizare a condițiilor de detenție în penitenciarele din Republica Moldova, atât din partea Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Tratamentelor sau pedepselor Inumane sau Degradante al Consiliului Europei (CPT), dar și din partea Consiliului pentru Prevenirea Torturii (investit, la nivel național, cu atribuții privind asigurarea protecției persoanelor împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante), de fiecare dată în rapoartele adoptate s-au constatat abateri de la standardele internaționale în materia condițiilor de detenție, soldate cu emiterea recomandărilor de rigoare adresate autorităților competente pentru fiecare instituție penitenciară în parte.

Respectiv, în materia asigurării unor condiții decente de detenție, autoritățile naționale nu asigură un nivel minim garantat pentru deținuți. Deoarece condițiile de detenție precare în penitenciarele din Republica Moldova au un caracter sistemic, iar la moment nu există nici un act oficial ce ar confirma remedierea tuturor condițiilor de detenție precare stabilite anterior, totodată ținând cont de faptul că eforturile autorităților naționale se rezumă doar la îmbunătățirea stărilor de fapt din penitenciare constatate în rapoartele anterioare, însă fără eradicarea problemei condițiilor de detenție precare în esență, Colegiul penal ajunge la concluzia că detenția persoanelor în penitenciarele din Republica Moldova atinge nivelul minim de ingerință conform art. 3 CtEDO, ceea ce impune aplicarea obligatorie a mecanismului național compensatoriu.

La caz, instanța de fond corect a constatat că, condamnatul Abramovici

Nichita s-a deținut în Penitenciarul nr. 8 Bender în perioada 20 ianuarie 2024 – 24 mai 2024, în total 125 de zile și în Penitenciarul nr. 13 Chișinău în perioada 24 mai 2024 – 23 august 2024, în total 91 zile în condiții de detenție precare, care au încălcat grav drepturile acestuia, sunt contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și constituie tratamente inumane.

Instituția penitenciară nu a putut combate afirmațiile condamnatului Abramovici Nichita, că acesta nu s-ar fi deținut în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale or, circumstanțele descrise în raport poartă un caracter general și nu reprezintă o analiză individuală a condițiilor de detenție precare invocate în plângere de către condamnatul Abramovici Nichita, cu anexarea de probe în acest sens.

Cu referire la mecanismul compensatoriu acordat de către instanță, se apreciază la acest capitol, că instanța a motivat suficient formula de calcul, în condițiile art. 473^4 alin. (4) Cod de procedură penală, pentru deținerea condamnatului în Penitenciarul nr. 8 Bender și Penitenciarul nr. 13 Chișinău în condiții precare de detenție și întemeiat a redus condamnatului pedeapsa cu 2 zile de reducere pentru fiecare 10 zile de detenție, astfel pentru 216 zile de detenție, i-a redus pedeapsa condamnatului Abramovici Nichita cu 42 zile. Iar pentru perioada de 6 zile, în care s-a aflat în Penitenciarul nr. 13 Chișinău și Penitenciarul nr. 8 Bender, s-a acordat despăgubire în sumă de 600 (șase sute) lei, și anume, câte două unități convenționale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al R. Moldova.

Mecanismul compensatoriu acordat în opinia instanței de recurs este unul adecvat și este bazat pe o justă și echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și remediul compensatoriu aplicat.

La fel, lecturînd textul recursului declarat de administrația Penitenciarului nr. 12 Bender, instanța de recurs a constatat că recurentul nu a invocat nici-unul din temeiurile specificate la art. 444 alin. (1) Cod de procedură penală. Or, simplul dezacord al unei părți la proces cu soluția instanței de judecată nu poate servi drept temei pentru casarea unei hotărî legale și întemeiate.

În prezența circumstanțelor sus enunțate, Colegiul penal statuează asupra temeiniciei încheierii instanței de fond, considerent din care recursul declarat urmează a fi respins ca nefondat.

6. În conformitate cu prevederile art. art.449 alin.(1) pct.1) lit.a), 469 – 471 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Respinge ca nefondat recursul directorului Penitenciarului nr. 12-Bender, Sainsus Oleg și menține fără modificări încheierea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 17 decembrie 2024.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței: Eugeniu Beșelea

Judecătorii: Andrei Cazacicov

Vitalie Budeci